

מקרב ישראל וכו' אלא שישאל עושים רלוסם של מקום וכו' ולכן אסור הקב"ה ליקח קרבנות מה ולא מחמת החרקה. ודוק! היעב :

ר"ב (פ' שופטים) מדרש רבה פ"ה.

שופטים וסופרים וגו' בעשרך הלכה קרובו של אדם מה שיהא מותר לרין כו' [חמר התחלה הדרוש והעסקתו כך כאשר מלאתי אולי יהי' באפשרות להבין דבר מתוך דבר] ועל"ל דלירי קמתי וא"כ י"ל משיל. לכן מלך. ואל"ה איך רשאי לרין את בנו ע"ש. אך נראה דלק"מ דהרמב"ם פסק [פי"א ופ"ג מה' סנה'] ההחלה דין כשר בקרובים וי"ל דקבלת עדות הוי כהחלה דין. וא"כ אין מקום לקושית חוס'. והנה חוס' מקש' הא דרית' בש"ם אם קבלו עדות בליה כשר וצירושלמי משמע דפסול. וי"ל דהליא בזה דקיי"ל ד"מ מתחילין ביום ונזמין בליה וא"כ עדות החושב דבטיין דו"ח א"כ קבלת עדות הוי החלה דין ויפסל בליה. משא"כ ד"מ דאל" דו"ח הוי קבלת עדות נמר דין וכשר בליה ולפ"ו אחי שפיר הג"ל דשפיר משני ר"מ מעיד למלך ישראל. ודואי ר"י יודע משנייה דש"ס מעיד למלך ישראל בפני מלך ישראל. רק דניחא ל' לאוקמח מקד' מלך לא דין כו'. בין קודם תקנה. בין לאחר תקנה. ולפ"ו לק"מ קוש' הש"ם ממ"ג דודאי אי' ממשל' מיירי קודם תקנה י"ל כתי' הש"ם לרין בעני פני מלך ישראל. ואין מקום לק' חוס' איך רשאי לרין בנו. אך כיון דקודם תקנה נמי נריך ד"מ דרישא ותקירה. א"כ קבלת עדות ההחלה דין וכשר בקרובים. אבל אי' מיירי לאחר תקנה א"כ ד"מ א"ל דו"ח אין מקום לרין ד"מ מעיד למלך ישראל. כקוש' החוס'. ועו"י משני ר"י מעיד למלך רק לטובת המלך כנ"ל. ואין להקשות הא הוי עדות שא"ל כנ"ל זה אינו. דלפום סברא דהשאה מיירי לאחר תקנה וא"כ בד"מ כשר. עדות שאי אהא יכול להימנה. כנ"ל :

ומהני' דאין מעמידין אתיו ככו"ע. דלכתחלה ודאי איבא חשש רביעה. ולפ"ו א"ש. דבלא זה לא הי' יכול לומר הש"ם ש"מ. וכו' דהיה יכול לומר דלג"ס קוש' ב"ה הוא. ובקושית החוס' שם והחשש הוא משור' הולך עממה דילמא עלה עלי' זכר. ואי משום דלא אסור מחריב"ר דבאמת אינו אסור רק דרבנן. ומדרבנן ברי' לא בטל כלל. אבל השאה דקאמר ר"פ דליק' הא ר"א ברי' רבנן. וקשה קושא הג"ל דלוקמי חסרי' דאין מעמידין ככו"ע דחיישין לרביעה. וא"כ לכתחלה אסור להעמיד. אך גבי קרבנות אולינן בחר רובא משום קולא דקרבנות העמידו דבריהם ארין חורא. אבל ר"א סבר דלפילו הכי אסור מדרבנן אלא ודאי מדלא קאמר ר"פ הכי ע"כ כ"ל דאם יש חשש רביעה בטובל אסור אפי' מדר"ס דברי' לא בטיל אף מדר"ס וא"כ מוכח ע"כ כרבנן. דס"ל דל"ח לרביעה כלל. וא"כ מהיטוין דאין מעמידין דלא כרבנן. וקאמר הש"ם שפיר ש"מ קדשי מזבח היא. דהא ר"א סבר אף מדר"ס אסור כנ"ל א"כ קשה דליבטול ברוב ווי משום ברי' הא לא אסור ומתב"ל אע"כ משום רביעה דאמה. וליכא למימר קוש' החוס' כנ"ל. ומוכח שפיר דקדשי מזבח היא :

ר"ב ז' מתוך גמי המדרש דא"ל כשיטת הב"ה הג"ל א"כ מוכח דל"ח לרביעה כלל. דאל"כ היכא אכלינן בשבא. אלא ודאי דלא חיישין לרביעה. והא דאין פרה קהית מן העוב"ם משום גז"כ. וא"ל משום שנאת כו'. דהקב"ה מרחמא אוחס בידו. והנה לכאורה מוכח מקרא זה דלא כר"ס דלמר התלמוד. כי ענה אוחסה הרגסי. ואותה החייתי. הא בלעם רבעה לאחון כמשה"כ ההסכן הסכמתי לנשות לך כס כדרס ז"ל. וא"כ מן הדין הי' להמיה להאחון. אלא ודאי דבהמה הנרבעת להס אינה נהרגת. א"כ שפיר י"ל דחיישין לרביעה. וחסו כוונת המדרש כי אוקר' הרגסי ואותה החייתי. מוכח מזה דלא כהב"ח כנ"ל. וא"כ י"ל דחיישין לרביעה. אבל ישאל אינס חסודים על הרביעה. ולכן קאמר המדרש לא מאבהכתס כו' אל חאמר שהקב"ה

הגהות וחידושים

בשמעתין הג"ל שכ' דליקח מהס קרבן אפי' מנהגה ליכא. דאלת"ה אלר"ם ש"א"ה שלא יתערבו מאלו שהס קבוקס שנהגו שלא למכור כו' וא"כ אפי' בקיודם שנהגו למכור הו"ל למימר ליקח לקרבן. משס דאף דליכא רובא וכו' מ"מ קבוע כמעמד עו"ש. כפי מה שדבינו האחר' שפירושם. וכ"ל מרדכי רבינו ז"ל והחס הו"ל קבוע שאי' האיסור ניכר ויודע במקומו. אם לא דנימא לחלק כנ"ל לשיטת החוס'. דמתלקי בין ערובות דחתי' לתערובות דחתי' וכנ"ל ובשמעתין הג"ל דמי לתערובות דחתי' כנראה להמשיין שלא טוע ען לחיזו בית המז' הנכרעים. שלא ליקח משס. וכמוכן. ובכס"ג מווד דלאמרי' קבוע :

מירון גוף דברי החוס' לריכס להבין. הא חינה לגי' מהרמ"ל שס דגרס בקושייתס מוכרין ומשכס חי' מעמידין דקו' חוס' בפשיטות כיון דכחומו מקום הנהגה שלא למכור כו'. דע"כ משום חשש רביעה ולא אמרי' חס כו' ה"ה ליקח מהס נמי ליהסר מהאי טעמא. דל"ק לפ"ו קו' מהרמ"א שס. ע"ש. ניחא שפיר תירוס. דבאמת איבא רובא כו' וליכא איסו' אלא מנהגא בלמוד ובקרבן ליכא אפי' מנהגה משום אין לרבר סוף [וכע"נ יהוא דאין חוששין כו' בפסחים דף ז' עיי"ש] וממילא ל"ק מהסוה דאין מעמידין נמי. ד"ל דהוא משום מנהגא בלמוד. ולאו משום איסורא. אבל לפי' מהכס"א. דגבי' מעמידין ופי' דחוס' תלו הך דמוכרין וכו' ולוקחין קרבן כו' בהך דאין מעמידין וכו' קשה מאי תירוס. סו"ס קשה הך דאין מעמידין. וכי יומח אוחס מנהגא כמו דאין מוכרין א"כ בחתלה בקושייתס מאי קסברי. ואי ידעו כס"ד מוא. א"כ קשייתס מעיקר ליחא. וחו קשה לי' טובא בדי' החוס' לפי מה שהבינו האחר' וכ"כ רבינו ז"ל ידעו דביבור זה וכן דביבור שפ"ו [חוקת] דכוונתם דבכל מקום איבא רובא דאין רובעין וי"ל מ"מ לרביעה. ומהי"ל ליכא איסורא דאו' אלא מדרבנן א"כ מאי קאמרי בחר הכי דלוקחין כו' אפי' מנהגא ליכא משום דאלר"ם ש"א"ה שלא יתערבו וכו' וקבוע הוי וכו' קשה מאי הולרבו לך משום שמעטריבס. לימח החוס' בפש' משום דבאחווה מקום שנהגו כו' גופ'. נמי איבא מיטועא דרובעין. וקבוע וכו'. ואין לרבר סוף כו' דככתבו הדינא :

רבן נראה לי בעוה"י פירוש אחר בדברי החוס' וממילא יתיישב הכל. דהחוס' בקושייתס סברי דהך דנהגו שלא למכור וכו' והך דאין מעמידין כו' מחד טעמא הוא דחיישין לרביעה ואפ"ל דליכא רובא דאין רובעין חיישין בזה למיטועא. או משום דלא חטיבין כו' רובא כלל. ומדיא אסרינן בזהי תרתי שלא למכור וכו'. ושאלא להעמיד וכו'. וקא מקשו שפיר אהא דלוקחין כו' אחי' הסיו. ותירט. דלעולם ליכא איסורא כלל מן הדין אפי' במקום שנהגו שלא למכור וכו'. ולאו מטעם רובא כו' אלא מטעם רובא כלל. אלא מטעם רב' דא' :